

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

І.В. Олійник, О.В. Турчин

БІОЛОГІЯ І ЕКОЛОГІЯ

Зошит для тематичного оцінювання рівня
навчальних досягнень

Рівень стандарту

11 клас

*Схвалено для використання у закладах загальної середньої освіти
комісією з біології, екології та природознавства
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 58(076.1)
О-54

*Схвалено для використання у закладах загальної середньої освіти
комісією з біології, екології та природознавства
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

(лист ІМЗО від 23.09.2019 р. № 22.1/12-Г-958)

Олійник І.В.

О-54 Біологія і екологія : зошит для тематичного оцінювання рівня навчальних досягнень : рівень стандарту : 11 кл. / І.В. Олійник, О.В. Турчин. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2019. — 56 с.

ISBN 978-966-10-6062-2

Пропонований посібник укладено відповідно до чинної навчальної програми з біології і екології (рівень стандарту) Міністерства освіти і науки України для учнів 11 класу.

Видання містить тестові завдання та відкриті питання, подані у двох варіантах до кожної з тем.

Для учнів загальноосвітніх навчальних закладів, учителів біології, студентів вищих педагогічних закладів.

УДК 58(076.1)

Охороняється законом про авторське право.

*Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

ISBN 978-966-10-6062-2

© Навчальна книга — Богдан, виключна
ліцензія на видання, оригінал-макет, 2019

Навчальне видання

ОЛІЙНИК Іванна Володимирівна
ТУРЧИН Ольга Василівна

БІОЛОГІЯ І ЕКОЛОГІЯ

Зошит для тематичного оцінювання рівня навчальних досягнень

11 клас

Рівень стандарту

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Антоніна Павліченко*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Івана Біліща*

Технічний редактор *Неля Домарецька*

Підписано до друку 10.07.2019. Формат 70х84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times. Умовн. друк. арк. 3,82. Умовн. фарбо-відб. 3,82.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан» у соцмережах:

 bohdanbooks

 bohdan_books

 YouTube c/NKBohdan

 t.me/bohdanbooks

ПЕРЕДМОВА

Навчальне видання укладено відповідно до чинної програми з біології і екології для загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом МОН України.

Посібник призначений для проведення письмових контрольних або самостійних робіт з курсу біології і екології в 11 класі у загальноосвітніх навчальних закладах, ліцейх, гімназіях і колегіумах.

Час виконання роботи 45 хв.

Завдання з тем подані у двох варіантах і розподілені на чотири частини:

- завдання з вибором однієї правильної відповіді;
- завдання на встановлення відповідності;
- завдання на встановлення послідовності;
- завдання відкритого типу, які передбачають розгорнуту відповідь.

I. Тематичне оцінювання рівня навчальних досягнень здійснюється за рейтинговою шкалою, наведеною у таблиці.

№ завдання	Кількість балів за одне завдання	Загальна кількість балів за групу завдань
1–10	1	10
11–16	2	12
17–18	4	8
19–20	6	12
21	10	10
22	20	20
Загальна кількість балів — 72		

II. Оцінювання робіт за 12 бальною шкалою.

Кількість набраних балів	Оцінка за роботу
1–6	1
7–12	2
13–18	3
19–24	4
25–30	5
31–36	6

Кількість набраних балів	Оцінка за роботу
37–42	7
43–48	8
49–54	9
55–60	10
61–66	11
67–72	12

ТЕМА 5. АДАПТАЦІЇ

I ВАРІАНТ

I. Завдання з вибором однієї правильної відповіді.

1. Пристосування організмів до умов зовнішнього середовища називають:

- А анабіозом
- Б мутуалізмом
- В коменсалізмом
- Г адаптацією

А Б В Г

2. Екологічно пластичні види здатні:

- А витримувати дуже низькі температури
- Б витримувати дуже високі температури
- В жити при постійній температурі навколишнього середовища
- Г переносити значні коливання температур

А Б В Г

3. Прикладами біохімічних адаптацій є:

- А постійна температура тіла теплокровних тварин
- Б добування і запасання їжі
- В захист від ворогів
- Г виділення отрути деякими тваринами

А Б В Г

4. Гомойотермні тварини — це:

- А плоскі черви, молюски, членистоногі й рептилії
- Б земноводні, риби, круглі черви, рептилії
- В ссавці, членистоногі, кільчасті черви, кишковопорожнинні
- Г птахи і ссавці

А Б В Г

5. Стан заціпеніння характеризується:

- А відсутністю видимих проявів життя
- Б неадекватною поведінкою тварин
- В нерухомістю тварини, припиненням живлення й зниженням фізіологічних функцій
- Г майже повним припиненням життєвих процесів

А Б В Г

6. Шляхи адаптації тварин до змін температури:

- А біологічна і фізична терморегуляція
- Б хімічна, фізична і поведінкова терморегуляція
- В посилення тепловіддачі при зниженні температури
- Г посилення утворення тепла при підвищенні температури

А Б В Г

7. При конкурентних взаємозв'язках між організмами спостерігається:

- А пряме знищення одного організму іншим
- Б виділення одними видами речовин, що пригнічують життєдіяльність представників інших видів
- В потреба в однакових умовах існування для різних організмів
- Г будь-яке співжиття організмів різних видів

А Б В Г

8. Дія паразитів на організм хазяїна:

- А постачання організму хазяїна вітамінів і мінеральних солей
- Б поліпшення обмінних процесів в організмі хазяїна
- В механічне ушкодження тканин хазяїна, використання поживних речовин
- Г забезпечення хазяїна харчовими продуктами

А Б В Г

9. Добова періодичність у рослин проявляється:

- А відкриттям і закриттям квіток, посиленням і послабленням процесів фотосинтезу
- Б коливанням тургорного тиску
- В заціпенінням або анабіозом
- Г зміною швидкості всмоктування води кореневими волосками

А Б В Г

10. Як називають принцип, сформульований таким чином: «Два види, що конкурують за той самий набір ресурсів, в умовах стабільності факторів середовища не можуть існувати разом нескінченно довго»?

- А принципом конкурентного витіснення
- Б законом лімітуючого фактора
- В законом толерантності
- Г правилом екологічної піраміди

А Б В Г

II. Завдання з вибором кількох правильних відповідей.

11. Добова періодичність у тварин проявляється:

- А коливанням температури тіла і заціпенінням
- Б заціпенінням і анабіозом
- В зміною швидкості поділу клітин і ритму серцевих скорочень
- Г коливанням температури тіла, глибини і частоти дихальних рухів

А Б В Г

12. Прикладами поведінкових адаптацій є:

- А добування і запасання їжі
- Б шлюбні ритуали
- В насиджування яєць
- Г вигодовування потомства

А Б В Г

13. Пойкілотермні тварини:

- А кільчасті черви, молюски, членистоногі
- Б амфібії, риби і рептилії
- В круглі черви, молюски, амфібії
- Г ссавці, амфібії, молюски

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

14. Мутуалізм — це форма симбіозу між представниками різних видів, а саме:

- А актинії і рака-пустельника
- Б корови й печінкового сисуна
- В бобової рослини і азотофіксуючих бактерій
- Г окуня і карася

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

15. Адаптації у тварин до життя у водному середовищі:

- А обтічна форма тіла, відносно низький рівень процесів життєдіяльності
- Б добре розвинена опорно-рухова система
- В зовнішнє запліднення і відсутність амніону
- Г здатність до швидкого пересування

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

16. У тварин фотоперіодизм регулює:

- А прагнення птахів до перельотів
- Б впадання у сплячку у ссавців
- В відростання волосяного покриву
- Г утворення зимуючих стадій у комах

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

III. Завдання на встановлення відповідності.

17. Установіть відповідність між терміном і його означенням:

1 мутуалізм	А антагоністичні взаємини між організмами, що будуються на основі взаємодії біологічно активних речовин
2 паразитизм	Б змагання за один і той самий ресурс
3 алелопатія	В взаємно корисне співжиття організмів різних видів
4 коменсалізм	Г вид взаємозв'язків між організмами різних видів, за якого один з них певний час використовує іншого як джерело живлення та середовище існування
	Д взаємини особин різних видів, які їм не шкодять, проте й не дають користі

	А	Б	В	Г	Д
1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

18. Знайдіть відповідність між групою рослин і представниками цієї групи:

1 світлолюбні	А росичка, сфагнум, бальзамін
2 тіньовитривалі	Б ковила, типчак, кактус
3 посухостійкі	В дуб, липа, бузок
4 вологолюбні	Г сальвінія, латаття, елодея
	Д береза, сосна, тюльпан

	А	Б	В	Г	Д
1	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐

IV. Завдання на встановлення послідовності.

19. Розмістіть низькочастотні біоритми людини в логічній послідовності, починаючи з тижневої періодичності:

- А коливання гормональної та статевої активності
- Б зміна інтелектуальних, емоційних та фізичних проявів
- В збільшення маси м'язів, інтенсивний обмін речовин
- Г інтенсивний ріст і розвиток

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

20. Встановіть послідовність виникнення адаптацій організмів у процесі еволюції:

- А дія природного добору у підтриманні доцільних пристосовань
- Б дія факторів зовнішнього середовища
- В зміни, що виникають в організмів
- Г організми виживають і залишають потомство

	А	Б	В	Г
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐

V. Завдання відкритого типу.

21. Чим відрізняються зовнішні біоритми від внутрішніх? Наведіть приклади зовнішніх і внутрішніх біоритмів у людини.
